

Till Utbildningsdepartementet

U2022/01572

Remissvar över betänkandet En modell för att mäta och belöna progression inom sfi (SOU 2022:17)

Utbildningsdepartementet har skickat SOU 2022:17 på remiss till Bjuvs kommun, i remissvaret kommenteras förslaget gällande ett särskilt framtaget progressionstest och förslagen gällande mervärdesmodell och sfi-peng.

Ett särskilt framtaget progressionstest

Utredningen föreslår att ett nytt bedömningsinstrument med viss grad av automatiserad bedömning av språkfärdigheter ska tas fram för användning inom sfi. Bedömningsinstrumentet avser att mäta elevernas kommunikativa språkförmåga. Bedömningsinstrumentet består av ett progressionstest och ett lärverktyg. Lärverktyget ska användas i undervisningen och självständigt av eleverna. Testet och lärverktyget ska utgå från de kunskaper och färdigheter som finns i kursplanen för sfi.

Bjuvs kommuns bedömning är att utredningens förslag gällande införandet av ett progressionstest är otydligt underbyggt. Hur progressionstestet ska komplettera dagens system med nationella prov, som även det bedömer elevens kommunikativa språkförmåga, görs inte tydligt i utredningen. Bjuvs kommuns inställning till att använda sig utav både nationella prov och progressionstest, utan att tydliggöra distinktionen mellan de två, är att förslaget inte kommer att leda till förbättrad kvalitet i undervisningen. Särskilt då det i utredningen fastställs att progressionstestets mätsäkerhet och validitet inte bedöms vara tillräckligt tillförlitlig för slutsatser på individnivå, eller kunna kopplas till betyg eller andra avgörande beslut på individnivå. Med både nationella prov och progressionstest, riskerar fokus flyttas från

skrivningar i kursplanen om att undervisningen ska planeras och utformas med eleven, samt anpassas efter elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål.

Bjuvs kommun ställer sig bakom utredningens bedömning att progressionstest bäst införs i kombination med ett digitalt lärverktyg. Lärverktyget är nödvändigt för att möta eleverna inom sfi där variationen i digital kompetens är stor. Bjuvs kommun ställer sig även positiv till möjligheten att se progression även från en låg språklig nivå som lärverktyget ger, samt möjligheten att skapa grupp- och individanpassade moduler för att passa olika inlärningsbehov, exempelvis i samband med kombinationsutbildningarna inom sfi.

Mervärdesmodell och sfi-peng

I utredningen förslås ett system där ersättning, den s.k. sfi-pengen, ska betalas ut till utbildningsanordnarna genom ett statsbidrag. Statsbidraget baseras på resultatet från progressionstestet efter att det har justerats utifrån en mervärdesmodell. Mervärdesmodellen är en modell som tar hänsyn till faktorer som ligger utanför utbildningsanordnarens kontroll, för att på så sätt få ett jämförbart resultat mellan utbildningsanordnare och fastställa enskilda utbildningsanordnarens bidrag till kunskapsresultaten. Utbildningsanordnarna ska använda bidraget till insatser de själva identifierat ska öka elevernas måluppfyllelse.

Bjuvs kommuns bedömning är att införandet av ett system med ersättning delvis baserat på resultatet på progressionstestet inte leder till att kvaliteten i utbildningen höjs. Som konstaterats i utredningen är eleverna i sfi en heterogen grupp, och det kan även finnas stora skillnader i elevsammansättningen mellan olika regioner och utbildningsanordnare. Beräkningen av underlaget för de ersättningar som ska betalas ut till utbildningsanordnarna kommer därmed vara svåra att genomföra på ett önskvärt sätt. Den kvalitetshöjning inom sfi som förslagen strävar efter att uppnå kommer troligen utebli om det inte finns strukturella förändringar på

plats, likt förslagen om tidsbegränsad undervisning i sfi, fastställda kurser, mer ändamålsenliga individuella studieplaner samt reglering av distansundervisning inom sfi, som föreslagits i SOU:2020:66 – Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andra språk. För att uppnå högre kvalitet i utbildning, bedömer Bjuvs kommun att mervärdesmodellen bör kombineras med andra strukturella förändringar.

Kenneth Bolinder

Ordförande

Barn- och utbildningsnämnden

Bjuvs kommun